

Skolelukning i Skjød

I år er det 50 år siden, at Skjød og Sølvsten Skole blev lukket
Skjød Skole

Den første skole i Skjød blev bygget i 1742 af her- skabet på Bidstrup. Skolen blev bygget som anneks til Lyngå skole. Det er ikke lykkedes mig, at finde ud af, hvor skolen lå. Mon nogen ved det?

Skolen bestod i 1844 af 8 fag beboelse, 3 fag skole- stue og 7 fag udhus samt en jordlod på 6,5 tønder land jord tæt ved skolen.

1858 byggedes en ny skole neden for kirken ved gadekrydset (Skræddergyden 14). I årene 1742-1924 var der ansat 8 skoleholdere/lærere, alle enelærere. Nr. 7 i rækken var lærer Stougaard, der kom til Skjød i 1886.

I 1911 var en ny skole klar til indflyt- ning (Bygaden 28). Lærer Stougaard flyttede med til den nye skole. Han var i embedet til 1924.

I 1911 solgte sognerådet den gamle skole til Jens Pedersen, Gejlund og Hans Mikkelsen, Kvolbæk for 2.600 kroner. Lærer Stougaard døde i 1937 i Silkeborg, men gravsat på Skjød Kirkegård, hvor slægtninge indtil for nylig har bevaret gravstedet.

Som nr. 8 i rækken kom lærer Tandrup til Skjød, som ganske ung lærer. Han var bagersøn fra Lyngå og blev gift med Ellen. Ellen var født i Randers og i slægt med skolemanden Christen Kold. Lærer Tandrup blev også organist ved Skjød Kirke. Han tog sig ligeledes af biblioteket, som blev etableret i skolestuen.

Lærer Tandrup udgav flere digte, blandt andet "Degnen". Derudover var han forfatter til nissekomedier, der blev opført ved den årlige juletræs-fest i forsamlingshuset. Tandrup tog del i alt i byen. Han instruerede dilettant, og var medlem af foredragsforeningen. Jeg tror ikke, der var nogle festligheder i byen, hvor der ikke var skrevet lejlighedssange af Tandrup.

På skolen var der to klasser.

De første 3¼ år gik eleverne i første klasse og de sidste 3¼ år gik de i anden klasse – betteklas og stureklas.

Forsamlingshuset blev benyttet som gymnastiksal.

Da Tandrup også drev sit degnelod, som han satte stor pris på, kunne de ældste elever få lov til at give et nap med, når kvieme skulle røgtes. Desuden skulle der også bæres brænde ind til den store kækkelovn i skolestuen.

Det var sådan, at de store elever havde de fleste skolefag om vinteren, og derfor færre om sommeren. Mange skulle hjælpe til derhjemme eller hos en landmand i byen. I en avisartikel ved Tandrup's afsked står: "Når kvieme skulle på græs, kvikkede drengene op".

Sølvsten skole

I 1877 ønskede beboerne i Sølvsten og Brundt at få deres egen skole.

Den 1. juli 1883 stod den nye skole i Sølvsten færdig til at blive taget i brug.

Allerede i 1918 ønskedes en ombygning af skolen. Sognerådet ansøgte om at optage et lån på 12.000 kr. til formålet. Men på grund af stort kurstab blev det opgivet.

Søren Jensen, Hasagergaard, der var i sognerådet, tilbød, at man kunne låne pengene af ham, og således blev det.

Der har været 9 skoleledere, ligesom i Skjød var de enelærere.

I 1913 kom lærer Andersen til Sølvsten og var ansat indtil 1941, hvor familien rejste til Sjælland. Lærer Larsen kom som nummer 9 i rækken. I 1942 giftede han sig med Selma. Lærer Larsen var en meget dygtig lærer, der også interesserede sig for politik. Han blev valgt ind i sognerådet i 1950. Lærer Larsen virkede også som kirkesanger ved Skjød kirke.

Sølvsten skole var lige som Skjød skole, en skole med to klasser, men i Sølvsten måtte man nøjes med skolestuen eller skolegården til gymnastik og boldspil.

Farvel til skolerne

Efter den nye skolelov skulle eleverne undervises i fysik, sløjd og husholdning.

Det havde kommunernes skole ikke lokaler til og der blev indledt forhandlinger med Lyngå sogneråd om at bygge en centralskole.

Lyngå trak sig fra forhandlingerne og vendte sig mod Hadsten.

Lærer Larsen var en ihærdig forkæmper for, at Skjød selv skulle bygge en skole, eventuelt uden de dyre faglokaler. Lærer Larsen mente, at børnene kunne blive undervist i de ovennævnte fag i Sall, hvor man var langt fremme med planer om at bygge ny skole. Salls nye skole blev udvidet i 1963.

Fortsættes næste side

Jeg var selv i skolekommissionen og underviste i håndgerning ved begge skoler. Derfor var jeg med sognerådet rundt og se på skoler, som var passende i vores område.

Trods lærer Larsens ihærdighed og protestmøder i forsamlingshuset med fuldt hus, besluttede sognerådet, at de to skoler skulle nedlægges og børnene sendes til Østervangsskolen i Hammel, og sådan blev det.

Skjød- og Sølvstenbørnene begyndte skolegangen i Hammel i 1961.

Lærer Tandrup var meget tilfreds. Han kunne få "ventepenge". Tandrup flyttede til Hadsten og begge er nu begravet på Lyngå kirkegård i familiegravstedet.

Postbud Bang Jensen flyttede med sin familie ind i skolen. Bang Jensen passede nu biblioteket indtil det også blev nedlagt.

Gerda og Hugo Rasmussen købte senere skolen.

Lærer Larsen fik embede i Ålsø og havde herefter kun lidt kontakt til Sølvsten.

Sølvsten skole blev solgt i 1962.

Fru Larsen døde for nogle år siden og lærer Larsen døde november år 2000.

*Venlig hilsen
Signe Josephsen*